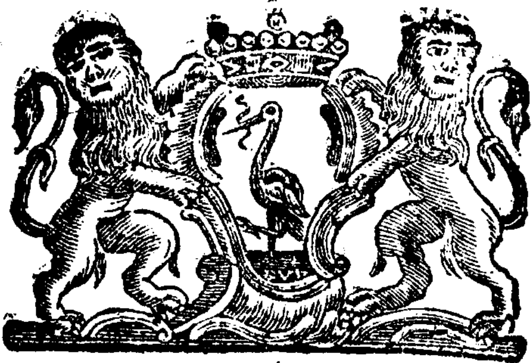
GELYKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

N°. 45. A°. 1800.

HAAGSCHE COURANT.

Saturdag den 8 November.

HET ZESDE JAAR DER BATAAFSCHE VRYHEID.

DUITSCHLAND.

EXTRACT *eens Briefs uit Mannheim van den 29 October.*

„ De Keurvorst van *Beyeren* heeft besloten om zyn byzonder belang, van dat der Coalitie af te scheiden, en hoe dan ook den uitslag der groote zaaken zyn moge, eenen afzonderlyken Vreede met Vrankryk te maaken. De Koning van Pruissen heeft hem niet slechts beloofd zich voor hem by 't Fransch Gouvernement te interesseeren, maar ook om den zelven tegen die Mogendheden te beschermen, welke zich aan gemelden Keurvorst, uit hoofde dat hy eenen afzonderlyken Vreede maaken wil, mogten willen wreeken."

„ De heer *de Cetto* is naar Parys vertrokken, volgens de vriendschappelyke verzekeringen door den Generaal *Moreau* gegeeven, met wien de Preliminaire schikkingen reeds gemaakt waren. De Keurvorst heeft daar en boven, om een teken zyner welmeenenheid te geeven, in de daad alle zyne Troepen van de Oostenrykfche Armée opontboden, trekkende by dezelven thands in den Opper-Paltz by een."

„ 'Er heerscht reeds federd eenigen tyd een groot misverstand tusschen den Keurvorst van *Beyeren* en het Weener-hof, herkomstig door het wangedrag der Oostenrykfche Troepen, in dat gedeelte zyner staaten, het welk door dezelven bezet is, en nog te meer door de ontwerpen welken Oostenryk hadt gesmeed, om een gedeelte van Beyeren te bemachtigen.

De Keurvorst heeft zynen Minister uit Weenen opontboden terwyl alles aankondigt, dat hy voor het vervolg, de beginzelen eener gezonde staatkunde, bevryd van allen vreemden invloed, zal omhelzen."

FRANSCH GEMEENEBEST.

PARYS 3 Nov. De zich alhier bevindende Gevolmachtigden bezoeken dagelyks de Schouwburg, en genieten zodanig een onthaal, als men aan hunnen stand verschuldigd is.

De Graaf van *Cobenzl* heeft federt zyne komst alhier reeds menigvuldige en langduurige conferentiën met den eersten Consul gehad.

Daar 'er federd eenige dagen (het geen op een oogenblik dat alle oogen op den uitslag der onderhandelingen gevestigd zyn, en alles nog een diep geheim blyft, geenzins te bewonderen is) de ongerymdste geruchten zo betrekkelyk den Oorlog en Vreede als omtrent aanstaande veranderingen in 't Gouvernement verspreid worden, vindt men in een der jongste Nummers van 't officieel Dagblad (zeker op hoog gezag) het volgende: „ Wy zullen niet voortvaaren met alle de valsche gerugten, welke het de ledigheid of kwaadwillenheid „ behaagt, onder het publiek uitstrooiën, te logenstraffen." Dit gezegde bevestigt te meer, dat al het geen men thands alhier van den Vreede of Oorlog verhaalt, even onzeker is en op bloote gissingen nederkomt, zeker is het, dat het tydstip zeer na by is, het welk ons over den waaren toedragt van zaaken zal onderrichten, inmiddels leevert deze hoofdstad thands (immers voor het publiek) niets gewigtigs op, terwyl de dagelyksche verrichtingen der zich alhier bevindende vreemde Gezanten onafgebrooken te melden, even zo onbelangryk als verveelende zoude worden.

De fondsen zyn: Rentes prov. 23 fr. 68 Cent. Tiers consol. 36 fr. 63 Cent., Bons voor het 8ste Jaar 92 fr. 50 Cent.

GROOT-BRITTAGNE.

LONDEN 24 Oct. De pryzen der noodwendigste levensmiddelen stygen nog dagelyks. Eergisteren werd door de opperften van het Bakkers Gild en den Lord-Major eene conferentie gehouden en als een gevolg daar van, de prys van een Brood van 4 pond op 16 en een halve stuiver bepaald. Inmiddels duurt de toevoer van Meel uit Noord-America nog steeds voort. Uit Holland is in de vorige week ingevoerd 994 Quarters Tarwe, 1,360 dito Gerst, 650 Quarters Haver en 44 Tonnen Boter en uit Vrankryk 80 Vaten Boter. Uit Petersburg, Stettin en Archangel heeft den invoer in de vorige week beloopen op 3,500 Quartaalen Tarwe. En niet tegenstaande deezen aanzienlyken invoer, is het Quarter Tarwe, wederom tot op 110 Engelsche Schellingen gerezen.

Alle de opkoopers van Graanen, dewelken men in Ierland ontdekt, worden terstond in een Verbeterhuis voor eenigen tyd opgesloten, terwyl de behandeling, die zy aldaar ondergaan, hun althands van dit hun schandelyk beroep voor het vervolg, wel zullen doen afzien.

Volgens onze Hof-Courant, is de heer *John Hookham Frere* tot Engelschen Gezant by den Prins *Regent* van Portugal benoemd. Volgens de jongst alhier aangekomene Brieven uit Lissabon, tot den 8 Oct. gaande, ziet men aldaar dagelyks de komst van Engelsche Versterkings-Troepen te gemoet. Ook is men bereids met de inscheping van derwaards bestemde Regimenten in onze havens bezig.

Het Americaansch Fregat *Portsmouth*, aan welks boord, zich de twee uit Vrankryk komende Americaansche Ministers bevinden, is te Weymouth binnengeloopen.

BATAAFSCH GEMEENEBEST.

HAGE 7 Nov. „ Uit Warschauw meld men, in dato 12 „ October, dat men met zekerheid weet, dat de Russische „ Corpsen welken aan de Grenzen van Litthauwen en klein „ Rusland te zamen getrokken worden, tegen geene der Oorlogvoerende natiën zullen marcheeren; intusschen zyn dezelve bestemd om eenen algemeenen Vreede te bevorderen; „ omtrent de herstelling van Polen, verschillen de drie daar „ by belang hebbende Mogendheden alleenlyk, over de vorm „ van het Bestuur aan dat Koningryk te geeven, deszelfs „ Grenzen en den Persoon des Konings; — het zelfde heeft ook „ plaats omtrent de Duitsche zaaken; — over alle de deswegens te onderhandelen pointen zal 'er te Krakau of te „ Lublin een Congres worden gehouden, daar al mede van „ den kant van Rusland, voor te draagene pointen Turkye „ betreffende, zullen afgedaan worden."

Door het Uitvoerend Bewind is gedaan de navolgende

PUBLICATIE.

Het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek, doet te weten:

Dat het Vertegenwoordigend Ligchaam, op de wyze by de Staatsregeling voorgeschreven, overwogen hebbende, dat omtrent het debiteeren der Loten van de *Generaliteits*, nu *Bataafsche Lotery*, en byzonder met gedeelten derzelve, verscheide bedriegeryen plaats hebben, waar door onkundige Menschen op de schandelykste wyze worden misleid, en dat tot verhindering daar van gepaste maatregelen behooren te worden in het werk gesteld;

Besloten en verordend heeft:

Dat, ten einde alle bedrog met de Loten uit de Bataafsche Loterye, of gedeeltens van dien, voor te komen, en kragtdadig te weeren, niemand, behalven de door den Ontfanger in der tyd aangestelde en gequalificeerde Collecteurs, zal vermogen eenige geheele of gedeelten van Loten uit dezelfde Loterye spruitende, in koop of huur, onder zyne handteekening te splitsen en uittegeven, ten zy hy zy een gezeten Burger, zyne vaste woonplaats hebbende in eenige Gemeente binnen deeze Republiek, noch eenige zodanige Billietten te debiteeren, verkoopen of uitteventen, ten zy getekend door dusdanige aan hem Verkoper of Venter bekende Splitsers, op eene boete van honderd Guldens, voor elk Lot of gedeelte van dien, voor de eerstemaal, of by gebreeke van dien, confinement voor een jaar, en dezelfde boete, benevens een driejaarig confinement voor de volgende reizen, telkens te verbeuren en te ondergaan.

Dat geene Loten of gedeelten van dien, door eenig Teekenaar of Splitser zullen mogen worden uitgegeven, waar op niet duidelyk zyn Naam en Woonplaats staan uitgedrukt, op eene boete van honderd Guldens, benevens verbod van immer eenige Loten onder zyne handteekening uittegeven.

Dat geen Collecteur, Splitser of Teekenaar, zal vermogen eenig Lot tot gedeeltens gesplist, te beleenen, en dus geene Loten of gedeelten daar van, hetzy in huur of koop, te teekenen of uittegeven, waar van het oorspronglyke Lot, of een gedeelte van dien, door een ander bekend Collecteur of Splitser behoorlyk onderteekend, hem niet in wettigen eigendom is toebehoorende; noch meermalen zodanig geheel of gedeelte hem toebehoorende, in koop of huur uittegeven, of meerder gedeelten daar van te maken en uittegeven, dan zodanig geheel of gedeelte hem in wettigen eigendom toebehoorende, bedraagt, en dat die geene welke zich, met opzet, aan het teekenen, splitsen, uitgeven, verkoopen of verhuuren van Loten, of gedeelten van dien, welke hy niet in wettigen eigendom bezit, schuldig maakt, of meerder gedeelten uitgeeft, verkoopt of verhuurd, als allen te samen dat geheel of gedeelte, 't welk hy bezit, uitmaken, in eene boete van een duizend Guldens zal vervallen, en daar en boven, by de minste blyk dat zulks voorbedachtelyk is geschied, aan den lyve met geesseling en tienjarig confinement, zal worden gestraft.

Dat geen Slyter, Venter, of Verkooper zal vermogen eenige heele of gedeelten van Loten, zonder dadelyke levering, of voor meerder Clasfen, weeken of dagen, te verkoopen of verhuuren, dan op dezelven duidelyk staan uitgedrukt, noch op gezegde Loten of gedeelten op den rug of ergens elders, met zyne hand eenige invullingen van meerder Clasfen, weeken, dagen, of hoegenaamd te maken of doen maken, op eene boete van vyf honderd Guldens voor de eerste keer; en van een duizend Guldens voor de tweede keer, en dat hy daarenboven aan den lyve met geesseling zal worden gestraft.

Dat, op de straffen en pœnaliteiten op falsiteiten reeds vastgesteld, of die in het vervolg zullen worden vastgesteld, wel expresselyk wordt verboden, alle vervalsing van Loten of Billietten, van het getal der Lotery, der Classe, der week- of dagteekening der Nummers, Onderteekeningen, Lysten, Plans en wat meer vervalst, en ter kwader trouw verkeerdelyk of kwalyk kan worden gesteld, geschreven of gedrukt, gelyk mede het verkoopen van geheele of gedeelten van Loten in Huur of Koop, die in eene trekkende of voorgaande Lotery met *Niet* zyn uitgekomen: — waar onder echter niet begreepen zyn de heele origineele Nieten, die als van ouds, volgens Prys-Courant, ter verwisseling met andere Loten in eene daarop volgende Lotery, als zodanigen mogen verkogt of verhandeld worden. — Het verkoopen van Loten of gedeelten in koop, die in een der vorige Clasfen verzuimd zyn te furneeren — het verkoopen van vervallen Huur-Billietten, en alle anderen die van geene waarde zyn — het employeeren van Lysten uit voorige Loteryën, en wat meerdere praktyken door kwaadwilligen tot bedrog of misleiding kunnen worden gevonden.

Dat op alle Loten of gedeelten van dezelve, die van Classe tot Classe, van week tot week, of tot een zeker getal van Lysten in Huur of Koop worden uitgegeeven, duidelyk zal moeten staan vermeld het getal der Lotery, en wanneer die is gearresteerd, de Classe, de week of de Nummers der Lysten, voor welken dezelven gangbaar en uitgegeven zyn, en eindelyk dat op de Koop-Billietten, die voor ééne Classe zyn uitgegeven, moet uitgedrukt zyn, dat de verwisseling voor eene volgende Classe uiterlyk op Vrydag vóór de trekking moet geschieden, alles op eene boete van vyftig guldens voor elk Billiet te verbeuren, boven en behalven de straffen hier voor bepaald, indien mogt blyken dat daar mede eenig bedrog of falsiteit ware gepleegd.

(*Vervolg op de kant van deeze Bladz.*)

*** Heden wordt Ik in den diepsten Rouw gedompeld door het afsterven van mynen tedergeliefden Echtgenoot JAN ARENT SMIT, met wien ik nog maar drie Jaaren in een allergenoegelykste Echt was vereenigd; een ziekte van weinige dagen eindigde zyn dierbaar Leeven, in den Ouderdom van ruim 58 Jaaren. — Hy was geächt Leeraar by de Hervormde Gemeente binnen deeze Stad. — In myne rechtmatige droefheid, verstrekt my tot Troost, dat hy gestorven is op gronden van dat Euangelie het welk hy aan andere verkondigd heeft.

Ik gevoel al het smertelyke van myn verlies, en ben verzekerd, dat Familie en Vrienden zo wel als deeze Gemeente en zyne Ambtgenooten, daar in deel neemen. God leere my de Christelyke onderwerping aan zyne heiligen en wyzen wil in deezen weg van bittere smarte, waar in ik de kragt des Godsdienst zoo zeer behoeve.

Verzoekte ter voorkoming van meerdere aandoening van Rouwbeklag verschoont te worden,

GOUDA, 4 Nov. 1800.

A. C. SWANENBURG.
Wed. *J. A. Smit.*

Dat voorts de Splitsers of Teekenaars, in zoo verre zulks op hunnen handel betreklyk is, en byzonder ten opzichte der verwisseling van geheele Loten, en gedeeltens in koop, volstrektelyk gehouden zyn zich te gedragen naar de bepalingen, deswegens, by het arresteeren der Lotery, door den Lande gemaakt.

Dat, om voor te komen alle twisten tusschen de Lotery-handelaars, en de byzondere Deelnemers, wordt vastgesteld, dat de handelaars, zoo veel mogelyk, zullen hebben zorg te dragen, dat aan de houders van Koop Billietten, onder hunne handteekening uitgegeven, by de verwisseling van Classe tot Classe, dezelfde Nommer weder worde ter hand gesteld; doch, dat by gebreke van dien, zy verplicht zullen zyn om aan de houder van zodanige Nommer, waar van zy de verwisseling niet kunnen effectueeren, twee Billietten, voor de eerstvolgende Classe verwisseld, ieder van gelyke waarde, als het vermistte, doch van andere Nommers, tegen betaling van het verwisfel-geld voor één Billiet in plaats te geven; zullende de houders insgelyks daar mede genoegen moeten nemen, zonder eenige verdere actie of aanspraak, uit hoofde van zodanig erreur, te hebben of te houden. Zoo echter het geval exteerde dat een gequalificeerd Collecteur of Splitter de verwisseling niet kon effectuëeren van een Billiet in koop, van het welk een ander gequalificeerd Collecteur of Splitter houder is, en waar van door den laatsten aandeelen onder deszelfs handtekening zyn uitgegeven, blyft de eerste aan den tweeden aansprakelyk voor den prys welke op het Nummer van dit Billiet mogt vallen, naar mate van het aandeel het welk het zelve Billiet bedraagt.

En voorts dat de boeten, hier boven vastgesteld, zullen zyn een derde ten profyte van den Aanbrenger, met impuniteit daarënboven, indien hy medeplichtig zyn mogt; een derde voor de algemeene Armen der Plaats waar de Calange geschied; en eindelyk een derde voor den Officier die de Calange doet; zullende diegeenen, welke de gezegde boeten incurreeren, en niet in staat mogten bevonden worden om dezelve te voldoen, zodanig met Bannissement, Confinement, of andere corporeele straf worden gestraft, als naar bevind van zaaken zal worden geöordeeld te behooren.

Dat eindlyk onder de boven gemaakte bepalingen wel expresselyk wordt begreepen, en aan dezelfde gelykheid onderworpen de Lotery van het voormalig Gewest Utrecht, zo lang dezelve nog in wezen zal zyn.

Dienvolgens gelast het Uitvoerend Bewind, in naam van het Vertegenwoordigend Ligchaam, dat deze zal worden afgekondigd en aangeplakt alömme daar zulks behoort.

Gedaan in den Haag, den 31. October 1800, het zesde Jaar der Bataafsche Vryheid.

Zitting der Eerste Kamer van gisteren Donderdag den 6 Nov.

Is geleezen eene Missive van het Uitvoerend Bewind, houdende eenen voordragt, om de Bataafsche Officieren, welke zich buiten 's Lands met hunne respectieve Corpsen bevinden, tot één Maand na hunne terugkomst in het Vaderland, van de Heffing van 2, 4 en 7 ten honderd op de Inkomsten, te libereeren: — En wordt na verklaaring der onverwylde noodzaaklykheid, dien conform besloten.

Van den Braak doet rapport op eenen voordragt van 't Uitvoerend Bewind, betreffende de bepaaling der jaaren van de enregistratie der gewapende Burgers, en tendeerende het advis der Commissie, om den ouderdom der enregistratie voor het Jaar 1801. te bepaalen als tot dus verre, voor alle Manspersoonen die ongehuwd zyn, van 18 tot 35 en de getrouwde van 18 tot 28 Jaaren: — En wordt na verklaaring der onverwylde noodzaakelykheid, dien conform besloten.

In de Tweede Kamer, is gisteren geen decreet van eenig aanbelang genoomen.

In de Zitting der Tweede Kamer van Heden zyn de beide bovenstaande Besluiten bekrachtigd.

Het nut der zo gelukkige ontdekking van de Inënting der *Koe-pokken*, ter voorkoming van eene der kwaadaartigste ziekte waar aan het Menschdom onderhevig, als is de *Kinder-ziekte*, volkomen penetreerende, heeft de ondergetekende niet kunnen afzyn, om zyne Landgenooten, deeze in gantsch Europa thans zo veel gerugtsmaakende ontdekking, in haaren oorsprong, gevolgen en tegenwoordigen staat, zo beknopt mogelyk mede te deelen.

Haze, den 5 Nov. 1800.

DE SOLLA *practizeerend Medicinæ Doctor (voorheen te Nymegen en thands) in den Haag, gepromoveerd Vroedmeester by de Hooge Schoole te Parys schryvend Lid van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap en gewoon Lid ter beoeffening der Proefondervindelyke Wysbegeerte in den Haag.*

Kort Historisch Bericht over de Vaccine *(in het Engelsch* Cow-Pox) *of Koepokken.*

De Doctor *Jenner*, woonende te Bercley in het Gloucesterſche, gaf in 1798 in het licht, eene verzameling van aanmerkingen over de oorzaak en de uitwerkzelen der *Cow-Pox*, of Koe-Pokken. In dit werk beschryft hy eene puistächtige uitbotting, dewelke zich aan de Speenen der Koeiën-uiërs vertoont: dezelve bestaat in twee of drie puistjes, van eene blaauwächtige verwe, zoms naar de zwarte zyde, met eene ontsteeking in de huid waar mede dezelve omgeeven is. Deeze Puisten ontaarten dikwerf in Zweeren, wanneer men dezelven aan hun lot overlaat. Het dier schynt geduurende deeze uitbotting ongesteld te zyn, terwyl ook geduurende dien tyd, de afscheiding der Melk verminderd.

Dit soort van Puisten is de Koeiën in het Voorjaar eigen; terwyl dezelven door de Landlieden, wel degelyk van de overige uitbottingen, waar aan die zelfde dieren onderhevig zyn, onderscheiden worden. De bedienden, die dezelve moeten melken, bekomen weldra deeze zelfde Ziekte; dergelyke Puisten komen op de hand of den arm, van de geenen, die met de Speenen der Zieke Koeiën zyn omgegaan, deeze uitbotting wordt van Koorts, pyn in het Hoofd en onder de Armen vergezeld.

Dit was zederd ongeveer 50 Jaaren, op de Land-hoevèn der onderscheide Graafschappen in Engeland, bekend. In verscheide Provinciën, waren de Landlieden ten eenemaale overtuigd, dat zy, die dat geen gehad hadt, het welk door hun *Koe Pokken* genaamd wordt, door de Kinder-Ziekte niet aangetast worden. Alhoewel deeze overlevering algemeen ten platte Lande van Engeland werdt verspreid, verwaardigde geen één konstenaar, zich hier mede bezig te houden, terwyl, voor dat het werk van den Doctor *Jenner* het licht zag, sommige Geneesheeren zich te vreeden stelden, met dit byzonder gevoelen aantehaalen.

Jenner, was de eerste, die zorgvuldig de daadzaaken, welken tot deeze vreemde overlevering, betrekking hadden, vergaêrde. Hy entte al aanstonds lieden met de Koe-pok-stof, in, die nog nooit de Kinder-Ziekte maar wel de Koe-Pokken gehad hadden; deeze Inënting bragt niets te voorschyn.

In 1796 koos *Jenner* Kinderen uit, omtrent de welken hy geen de geringste twyffel hadt, of zy hadden de Kinder-Ziekte nooit gehad. Hier van entte hy een in met de stof van de Puisten eener Koe genoomen. Deeze inenting bragt een Puist te voorschyn, nagenoeg gelyk, aan die, waar van de stof genoomen was. — Vyf Kinderen werden aldus agtereenvolgende met de stof, welke op de Arm van ieder hunner weder te voorschyn kwam, Ingeënt. Men merkte zelfs in de te voorschyn koming van de Puist, geene verandering op. Eenigen tyd daarna, werden deeze zelfde Kinderen, ter plaatse waar de Kinder-Ziekte heerschtte gebragt en met de Pokstof Ingeënt. Deeze Inënting hadt geen uitwerkzel hoegenaamd en werdt ook van geenerlei algemeene nóch op eenige plaats afzonderlyke ongesteldheid, gevolgd.

En het was deeze goede uitslag, welke den Doctor *Jenner* deedt besluiten om zyne operatiën en proefneemingen in het licht te geeven; besluitende zyn verslag met de volgende axiomata;

1. De Koe-pokken, of *vaccine*, zyn een behoedmiddel tegen de Kinderziekte, alhoewel zy zich slechts bepaalen tot de ontsteeking op ééne plaats of by de puist waar de Inënting geschied zy.

2. Men kan dezelven, even als de andere Pokken inënten; de stof van het een voorwerp naar het ander overgaande, brengt zich zelve weder te voorschyn en ondergaat geenerlei verandering.

3. De *Vaccine* wordt nooit door eene algemeene uitbotting gevolgd, dezelve doet op geene andere plaatsen Puisten ontstaan, dan daar, alwaar de stof onder de opperhuid is ingestooken.

4. De *Vaccine* wordt door haare uitvloeiïng niet overgedaan; dezelve wordt slechts voortgekweekt door het voortvaaren met de Inënting.

Dat zelfde Jaar 1798, gaf de Doctor *Pearson*, die insgelyks naverschingen in sommige Gewesten hadt gedaan, een groot getal *facta* in het licht, dewelken allen ter onderstenning van het geen reeds bevorens door *Jenner* betoogd was, verstrekten; de Heer *Pearson* nam insgelyks de proef op drie Lieden, die eenige Jaaren te vooren door het melken van Koeien, de *Vaccine*, doch nooit de Kinderziekte hadden gehad; welke Inënting der Kinderziekte, hoewel meer dan éénmaal herhaald, van geenerlei ongesteldheid hoegenaamd gevolgd werdt, en slechts eene geringe ontsteeking aan de arm te weeg bragt, dewelke na 6 of 7 dagen verdween. De Heer *Simmons* en andere Schryvers maakten op dat tydstip soortgelyke waarneemingen waereldkundig; zo dat de nieuwsgierigheid en het belang tevens, op eene zeer levendige wyze werden gaande gemaakt.

In het volgende Jaar, deedt zich de *Vaccine* in een der Koestallen van Londen, op. Drie Bedienden van dat huis, hadden aan de handen, dergelyke Puisten, als *Jenner* hadt beschreeven en doen aftekenen. De Heer *Woodville*, Doctor van het Hospitaal der Kinderziekte en van het Inëntings-huis van Londen, nam de etter van eene der Koeïen, en entte er zeven Kinderen, mede in. Vervolgens voer hy voort met zyne Inëntingen nemende de etter, dewelke successivelyk door zyne Ingeënten weder hervoorgebragt was. Den 16 Mey 1799, maakte hy zyne gedaane proeven publiek.

Tegens het Najaar van 1799 stichtte de Heer *Pearson* een Institut ter Inënting der Vaccine. Dit Gesticht wordt ondersteund en bestuurd by inschryvinge, zo als het in Engeland met de aanzienlykste inrichtingen gelegen is. Tegens den beginne van 1800 hadt men in dat huis reeds by de 300 Persoonen Ingeënt. Het getal der geenen welken door den Heer *Woodville* of onder zyn onmiddelyk toevoorzicht zo in de Stad Londen, als in het Hospitaal ter Inënting, werden ingeënt, beliep op 3 duizend. Onderscheide te Londen practiseerende Geneesheeren omhelsden deeze nieuwe wyze van inënten; dezelve verspreidde zich tevens in de overige Provinciën, zo dat het onmogelyk is geworden om met naauwkeurigheid het getal der Persoonen, dewelke deeze Inënting ondergaan hebben, te begrooten. —— Dezelve werdt door alle de Classen des Volks, het Gemeen, de Kooplieden en de Adel aangenoomen, en de uitslag was altyd dezelfde. —

Zo dat in het Jaar 1800, de voornaamste Geneesheeren en Heelmeesters van Engeland, als een genoegzaam beweezene waarheid aanmerkten, de nog onlangs zo geheel nieuwe als vreemde assertie, *dat eenige van de Koe aan den Mensch overgedaane Puisten, een behoedmiddel tegen de Kinderziekte zyn.* Men erkende weldra algemeen het nut om de oude Inënting door deeze te doen vervangen, daar men hoop heeft, om t'eeniger tyd, door dit middel de besmetting der Kinderziekte, te vernietigen, te meer, daar (zelfs al mogt zulks geen plaats hebben) deeze nieuwe Ziekte, dewelke zich slechts by eene ontsteeking op ééne plaats en eene ligte, zelfs dikwerf onbemerkbaare Koorts bepaalt, oneindig minder kwaadaartig is, dan de Kinderziekte.

Zo men den uitslag dier talryke proefneemingen door zo veele Lieden gedaan, in aanmerking neemt, zo zal men bevinden, dat dezelve zeer weinig verschilt, van die welke de bewerker deezer ontdekking in den beginne heeft in het licht gegeeven.

De Inënting van 15 of 20 duizend persoonen, heeft niet weinig toegebragt om de waarheden in het werk van den Doctor *Jenner* [illegible].

De ondervinding heeft daarenboven nog geleerd, dat het zeldzaam is, twee maalen de *vaccine* te hebben, als mede dat dezelve of in het geheel niet of immers zich zeer weinig ontwikkelt by Lieden, die de Pokken reeds hebben gehad.

En eindelyk iets nog gewigtigers: het welk de ondervinding heeft geleerd, is, dat de *vaccine* nimmer doodlyk is, —— steeds met ligte tekenen vergezeld gaat, —— zeer zeldzaam Pokken op de uitgestrektheid des ligchaams doet ontstaan; —— en door besmetting niet tot eenen anderen overgaat, immers zulks is reeds beproefd in de gevallen, wanneer de Ziekte zich bepaalt by de gaten door den geen die de Inënting ter uitvoer brengt, gemaakt.

Men heeft daarenboven reeds eene naauwkeurige kennis bekomen van den staat, waarin men de Etter neemen moet, om 'er de bepaalde uitwerking van te hebben; van den tyd, wanneer men dezelve moet verzamelen, en van dien, geduurende den welke men de stof kan bewaaren.

(Vervolg op de kant van deeze Bladz.)

Sederd 18 Maanden heeft de Geneesheer *Decarro* reeds te Weenen, de *vaccine* of Koe-Pokken Ingeënt; terwyl *Stromeyer* en *Ballhorn* zich hier mede te Hanover bezig houden. Te Geneve zyn onderscheide dezer Inëntingen verricht door de Doctoren *Odier*, *Dunant* en *Colladan*. Terwyl men ook al reeds in deeze Republiek, door den yver van Doctor *L. Davids* van Rotterdam, den weldaadigen invloed van deeze zagte kunstbewerking begint te gevoelen en buiten twyffel, reeds menig Kind, voor de zo vreeslyke Ziekte der Kinder-Pokken heeft behoed.

[Vervolg en Slot der officieele stukken, betrekkelyk de plaats gehad hebbende verschillen tusschen de Hoven van Londen en Koppenhagen. —— *Zie* Haagsche *Saturdagsche* Couranten *van den 27ste September, den 4de,* 11*de,* 18*de,* 25*ste October en 1ste November.]*

No. XI. *Nota van Lord WHITWORTH aan den Heer Graave van BERNSTORFF.* ——

Koppenhagen den 27 Aug. 1800.

„ De ondergetekende heeft de eer den ontvangst der Nota van den Heer Graave van *Bernstorff*, in dato 26 deezer, te accuseeren, en zal niet in gebreke blyven die aan zyn Hof te doen geworden."

„ Inmiddels, verzoekt hy den Graaf van *Bernstorff* in het oog te houden, dat, zo hy de drangredenen, waar van hy zich ter dezer gelegenheid bediend niet opgehelderd, zulks geschiedt door dien hy vermeent eenen wezenlyken dienst aan zyn Hof, zo wel als aan dat van Koppenhagen te doen met zich te onthouden van al het geen hun zoude kunnen verwyderen, van het oogmerk, het welk beiden even zeer ter harte gaan moet."

„ Betreffende de bemiddeling, welke de Heer Graave van *Bernstorff* voorstelt als het geschikst middel om de zwarigheid van deezen twist uit den weg te ruimen, vermeent de ondergetekende met zekerheid te kunnen antwoorden, dat, in weerwille van het *apparent misverstand* het welk tusschen de beide Hoven moge ontstaan zyn, 'er geen Souverain in Europa is, aan wien de Koning zyne waardste belangen met meerder vertrouwen, dan, van Z. M. de Keizer van Rusland zoude opdraagen. Niemand is beter in staat dan den ondergetekende, om aan de goede trouw en aan den yver voor de goede zaak van dien Souverein, huide te doen. Edoch hy vermeent grond te hebben om te gelooven, dat in een dusdanig geval het nutteloos zoude zyn, zelfs tot die tusschenkomst te koomen, hoe aanzienlyk dezelve dan ook zyn moge; terwyl 't Hof van Koppenhagen, dezelfde vrymoedigheid als het zyne mitsgaders het zelfde verlangen om ten spoedigsten alle onderwerp van onaangenaam misverstand te voorkomen, in dit geschil aan den dag leggende, zonder moeite het middel zal vinden, om daar toe te geraaken."

„ De ondergetekende bedient zich greetig van deeze gelegenheid om aan den Heer Graave van *Bernstorff* de verzekering zyner verhevenste achting te vernieuwen."

(*Getekend*)

W H I T W O R T H.

Het 12de en laatste deezer stukken behelst eene voorlopige overeenkomst tusschen de Hoven van Koppenhagen en van Londen, getekend den 29 Aug. 1800, door den Graave van *Bernstorff* en Lord *Whitworth* vervat in vyf Artikelen en by dewelken de quæstie van het recht, betrekelyk het bezoek van Neutraale Schepen, onder Convoy zeilende tot eene nadere discussie wordt uitgesteld, wordende volgens dezelven tevens 't Deensch Fregat *Freya* en deszelfs onderhebbend Convoy vrygegeeven. (Zynde deeze Artikelen te zeer bekend en ook door ons in der tyd medegedeeld, om alhier wederom in hun geheel te worden geïnsereerd.)

*** By A. PILLER in de Hoogstraat zyn te bekomen alle soorten van Parfumeurs Waaren en Modes, als alle soorten van Stroeje en Spaane Hoeden en Mutsen na de nieuwste smaak, alle soorten Girlandes en Bloemen, differente Coleure van Mugé Franje, en allerbeste Konyne Wolle Handschoenen; alles tot een Civiele prys.

NB. By bovengemelde zyn ook te bekomen oprechte Zyster Kaarsen à 1 1 en een vierde st. het pond.

*** HOUTVERKOPING op *SION* by Delft den 11den November 1800. 's Morgens ten 9 uuren, van één Groote Party Extra zwaare Eyke, Beuke, Essen, en Ypen STAMBOOMEN, waaronder van 3 voet over het kruys, één Groote Party zwaare Esse, Elſe en Willige HAKHOUT, zynde inmiddels uit de Hand aldaar te Koop allerhande jong Plantsoen Vreemde gewasschen en AFBRAAK, mitsgaders 3 Duims Plaaten van 10, 11 en 12 Voeten, één Gryne MAST lang 60 en 65 Voeten, bekwaam voor een Moleroe.

ZEGT HET VOORT.

*** Uit de Hand te Koop Twee KOETSEN voor Vier Persoonen, en drie paar zwarte Leedere TUYGEN, te bevraagen by den Huurkoetsier *C. BERNHARD* in de Boekhorstraat.

*** De Wed. A. N. EVERTS, in 's Hertogenbosch, adverteerd by deezen; dat de Verkoping, welken zouden plaats gehad hebben op den 12de November; uitgesteld is tot Woensdag den 19de November; welkers Goederen dan niet, op den 9de; maar op den 12de van deeze Maand, van een ieder, zullen kunnen gezien worden.

*** Men presenteert uit de Hand te Koop een Nieuw Elkenhoute BILJARD met of zonder toebehooren, hebbende een lengte van 11, en breedte 5 en 1 halve Voeten, en gemaakt door den Mr. Timmerman en Biljardmaaker M. RIEMS, aan de Geestbrug by Ryswyk, alwaar hetzelve dagelyks te zien is.

*** DE ONVERSCHROKKEN VRYHEIDS VRIEND, door *CATHRINA HEYBEEK*, N°. 2. Het oogmerk der alöm bekende Schryfster is, om door middel van dit Weekblad, haare Tydgenooten voor te lichten, in het *handhaven van hunne rechten*, en *betrachte van hunne plichten*, gevolglyk om hun den eernaam van Republikein te doen waardig wezen, wordt à 1 en een halve stuiver uitgegeeven en zal alle Maandagen met een N°. vervolgd worden; te Amsterdam by *J. Verlem*, op de hoek van de Voorburgwal en Huiszittesteeg N°. 5. te Rotterdam *D. Vis* en *van Santen*, in den Haag by *Leeuwestyn* en *Kitt*, en alöm. ——

NB. By SNEYDERS, VAN TIENEN en COMP. is gedrukt, en by dezelve en hunne Correspondenten weder alöm te bekomen: MEMORIE ANTIDOTAAL *van* PIETER LINTHORST, *Lid der Tweede Kamer, aan de* Eerste *Kamer van het Vertegenwoordigend Ligchaam des Bataafschen Volks, op de Missive van den* Præsident en Raaden *van den Hove over de voormalige Gewesten van Holland en Zeeland, aan de Eerste Kamer voornoemd, ingediend den* 11 October 1800. —— DERDE DRUK. à 5 en een halve stuiver.

*** De Boekverkoper A. LOOSJES Pz. te Haarlem geeft uit en heeft alöm verzonden: HISTORIE VAN DE VLUCHT VAN HUIG DE GROOT, Schoolbook. Tweede druk, klein 8°. à *f* : - 3 - : *Deeze geheel op nieuws omgewerkte druk is voorzien van 4 fraaye houtsnee-plaatjens; voorstellende* de Portraiten van *H. de Groot* en *Maria van Reigersbergen.* — De Dochter van *de Groot* haar Vader tot zyn Vertrek bemoedigende —— *de Groot* in de kist stappende; en *Elsje van Houwening* op het Schip wuivende met haaren doek. Eerlang zal hier van eene Fransche Vertaaling het licht zien. Ook zyn nog te bekomen: *'t Gedrag van Elsje van Houwening*, en *'t Leeven van Jan Franken* Knecht van Oldenbarneveld elk à 1 st. —— Gemelde Boekverkoper is voornemens in het Nederduitsch Vertaald uit te geeven: *Jesus der Weise von Nazareth von* J. B. N. HACKER en J. G. HEINZMANNS, *von Ulm Reise nach Paris.*

Gedrukt by DE GROOT EN ZOONEN.